Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Raad voor het Openbaar Bestuur
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk

Contactpersoon
Freek Martens

T 0615212797
freek.martens@minbzk.nl

Kenmerk
2021-0000076554

Uw kenmerk

Datum

Betreft Adviesaanvraag evaluatie normeringssystematiek

Geachte Raad,

Bijgaand treft u ter advisering, mede namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, de evaluatie van de normeringssystematiek (ook wel samen-trap-op, samen-trap-af systematiek genoemd) aan. De normeringssystematiek bewerkstelligt dat de middelen in het gemeente- en provinciefonds geïndexeerd worden met dezelfde ontwikkeling als de rijksuitgaven. De jaarlijkse indexering die uit de systematiek voortvloeit wordt het accres genoemd.

Tegelijkertijd zijn de fondsbeheerders zich ervan bewust dat de vormgeving van de normeringssystematiek onderdeel is van het bredere vraagstuk van een passende inrichting van de bestuurlijke en financiële verhoudingen. Het gaat uiteindelijk om een goede balans tussen ambities op maatschappelijke opgaven en het daartoe ter beschikking staande instrumentarium en middelen voor gemeenten en provincies. De fondsbeheerders verzoeken de Raad om vanuit dit bredere perspectief advies te geven over de stabiliteit en actualiteit van de normeringssystematiek.

Het evaluatierapport is opgesteld door een ambtelijke werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), het ministerie van Financiën en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De voorstellen en aanbevelingen uit het rapport zijn gericht op de volgende kabinetsperiode.

De evaluatie heeft geconcludeerd dat er een fundamenteel spanningsveld is tussen stabiliteit enerzijds en het actueel meebewegen van het accres met de rijksuitgaven anderzijds. De evaluatie heeft een aantal beleidsopties geschetst, welke erop gericht zijn om met name de stabiliteit van de normeringssystematiek van het Gemeentefonds en Provinciefonds en de hieruit voortkomende accresontwikkeling[1] te verbeteren.

[1] De jaarlijkse indexering van het Gemeentefonds en het Provinciefonds die voortvloeit uit de koppeling aan de rijksuitgaven wordt het accres genoemd.

Het kabinet vond het - in de bijzondere tijden in het voorjaar van 2020 veroorzaakt door het uitbreken van de coronacrisis - belangrijk de schommelingen als gevolg van de accressystematiek voor medeoverheden te dempen. Hoe stabieler de inkomsten, hoe minder verstoringen van het gemeentelijke en provinciale begrotingsproces. In overleg met de VNG en het IPO is daarom besloten de stand van het accres (volume en loon- en prijsontwikkeling) zoals gepresenteerd in de Voorjaarsnota 2020 te bevriezen voor de jaren 2020 en 2021. Ook is afgesproken dat het aan een nieuw kabinet is om in overleg met de medeoverheden te besluiten hoe in de toekomst met het accres om te gaan en dat het kabinet hierover te zijner tijd de Raad voor het Openbaar Bestuur om advies zou vragen. [2]

In het licht van het bovenstaande vraag ik u om middels een briefadvies uw zienswijze te geven op de afweging tussen actualiteit enerzijds en stabiliteit anderzijds binnen de normeringssystematiek. Ik ben daarbij in het bijzonder geïnteresseerd naar uw visie op de verschillende beleidsopties uit het evaluatierapport normeringssystematiek.

Uw advies wordt meegenomen in de bredere discussie rondom de inrichting van de bestuurlijke en financiële verhoudingen van de medeoverheden. Wij zien uw advies daarom graag uiterlijk begin april 2021 tegemoet.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

[2] Kamerstukken 2020/21, 35420, nr. 43